

Међународна научна конференција
**ОДГОВОРНОСТ У ПРАВНОМ И
ДРУШТВЕНОМ КОНТЕКСТУ**
зборник сажетака

International Scientific Conference
**RESPONSIBILITY IN THE
LEGAL AND SOCIAL CONTEXT**
collection of summaries

Ниш, септембар 2020.

Правни факултет Универзитета у Нишу
Faculty of Law, University of Niš

Међународна научна конференција
International Scientific Conference

„ОДГОВОРНОСТ У ПРАВНОМ И ДРУШТВЕНОМ КОНТЕКСТУ”
”RESPONSIBILITY IN THE LEGAL AND SOCIAL CONTEXT”

ЗБОРНИК САЖЕТАКА
Collection of summaries

Ниш, 18. септембар 2020.

МЕЂУНАРОДНА НАУЧНА КОНФЕРЕНЦИЈА
„ОДГОВОРНОСТ У ПРАВНОМ И ДРУШТВЕНОМ КОНТЕКСТУ”

Издавач:

Правни факултет Универзитета у Нишу

За издавача:

Проф. др Горан Обрадовић

Организатор конференције:

Центар за правна и друштвена истраживања

Главни и одговорни уредници:

Проф. др Горан Обрадовић

Доц. др Анђелија Тасић

Организациони одбор:

Проф. др Горан Обрадовић, редовни професор и декан, Правни факултет у Нишу, уредник Конференције;

Проф. др Ирена Пејић, редовни професор и главни и одговорни уредник Зборника радова, Правни факултет у Нишу;

Проф. др Срђан Голубовић, редовни професор, управник Центра за правна и друштвена истраживања, Правни факултет у Нишу;

Проф. др Небојша Раичевић, редовни професор, председник Научног већа Центра за правна и друштвена истраживања, Правни факултет у Нишу;

Доц. др Анђелија Тасић, доцент и продекан за наставу, Правни факултет у Нишу, уредник Конференције;

Доц. др Милош Прица, доцент и научни секретар Центра за правна и друштвена истраживања, Правни факултет у Нишу;

Доц. др Иван Илић, доцент и технички секретар Центра за правна и друштвена истраживања, Правни факултет у Нишу;

Проф. др Тодор Каламатиев, редовни професор, Правни факултет „Јустијан Први“, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Скопље, Република Северна Македонија;

Проф. др Жељко Мирјанић, редовни професор и декан, Правни факултет Универзитета у Бањој Луци, Бања Лука, Република Српска, Босна и Херцеговина;

Prof. dr Mustafa Yasan, Assistant Professor, Faculty of Law, Sakarya University, Sakarya Turkey;

Prof. dr Savina Ivanova Mihaylova-Goleminova, Associate Professor, Faculty of Economics and Business Administration, University "St. Kliment Ohridski", Sofia, Bulgaria

Технички уредник: дипл. инг. Владимир Благојевић

Преводи: Гордана Игњатовић

Електронско издање

Штампање овог Зборника је финансијски помогло Министарство науке, просвете и технолошког развоја Републике Србије.

САДРЖАЈ

ГРАЂАНСКОПРАВНА СЕСИЈА / CIVIL LAW SESION

Док. др. sc. Davorin Pichler, ЗАБРАНА ИНСТИТУЦИОНАЛНЕ ЗЛОУПОРАБЕ ПРАВА ВЛАСНИШТАВА - ШИКАНЕ	5
PROHIBITION OF INSTITUTIONAL ABUSE OF OWNERSHIP RIGHTS: CHICANE	6
Проф. др Мирослав Лазивић, СУСЕДСКА ПРАВА И ЗЛОУПОТРЕБА ПРАВА	7
NEIGHBORS' RIGHTS AND ABUSE OF RIGHTS	8
Др Лука Батуран, ЗАШТО НЕ ТРЕБА ДА ПОСТОЈИ ЗАКОНСКО ПРАВО ПРЕЧЕ КУПОВИНЕ ВЛАСНИКА СУСЕДНОГ ПОЉОПРИВРЕДНОГ ЗЕМЉИШТА	9
THE PRE-EMPTION RIGHT OF THE OWNER OF AN ADJACENT AGRICULTURAL LAND SHOULD NOT BE PRESCRIBE BY THE LAW	10
Проф. др Раденко Јотановић, Босилка Чубриловић, ХИПОТЕКА НА ОБЈЕКТУ У ИЗГРАДЊИ У ПРАВУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ	11
MORTGAGE ON A BUILDING UNDER CONSTRUCTION IN THE LAW OF THE REPUBLIC OF SERBIA	12
Доц. др Душко М. Челић, ДРЖАВИНА ПРЕМА „ЗАКОНУ О ВЛАСНИШТВУ И ДРУГИМ СТВАРНИМ ПРАВИМА” НА КОСОВУ И МЕТОХИЈИ	13
POSSESSION UNDER “THE ACT ON OWNERSHIP AND OTHER REAL RIGHTS” IN KOSOVO AND METONIA	14
Доц. др Срђан Радуловић, ПРАВНИ СТАТУС КУЋНИХ ЉУБИМАЦА И ПОСЕБНА АФЕКЦИЈА ПРЕМА ЊИМА	15
LEGAL STATUS OF PETS AND <i>PRETIUM AFFECTIONIS</i>	16
Проф. др Игор Камбовски, ЛИЧНИ ПОДАЦИ - ПРЕДМЕТ СВОЈИНСКОПРАВНИХ ОДНОСА?	17
PERSONAL DATA: THE SUBJECT MATTER OF PROPERTY LAW RELATIONS?	18
Доц. др Ивана Симоновић, ПРИВАТНОСТ И ЗАШТИТА ПОДАТАКА О ЛИЧНОСТИ	19
PRIVACY AND PERSONAL DATA PROTECTION	21
Слобода Мидоровић, ОДНОС ИНСТИТУТА ДЕЛИМИЧНЕ НИШТАВОСТИ ПРАВНИХ ПОСЛОВА И НАЧЕЛА АУТОНОМИЈЕ ВОЉЕ	23
RELATIONSHIP BETWEEN THE INSTITUTE OF PARTIAL NULLITY OF LEGAL TRANSACTIONS AND THE AUTONOMY OF WILL PRINCIPLE	25
Николина Мишчевић, ЈАВНОБЕЛЕЖНИЧКА ФОРМА УГОВОРА КАО СРЕДСТВО ЗАШТИТЕ НАЧЕЛА СЛОБОДЕ УГОВАРАЊА	27
NOTARY FORM OF CONTRACT AS A MEANS TO PROTECT THE PRINCIPLE OF FREEDOM OF CONTRACT	29

Doc. dr. sc. Jelena Kasap, Doc. dr. sc. Višnja Lachner, О ТЕМЕЉИМА ОДГОВОРНОСТИ ВЈЕРОВНИКА КОД БЕСПЛАТНИХ УГОВОРА У ХРВАТСКОМ СРЕДЊОВЈЕКОВНОМ ПРАВУ	31
THE FOUNDATIONS OF CREDITOR'S LIABILITY IN GRATUITOUS CONTRACTS IN CROATIAN MEDIEVAL LAW	32
Проф. др Милена Јовановић Zattila, Romina Štaba, УТИЦАЈ ПАНДЕМИЈЕ ВИРУСА COVID-19 НА ОСЛОБОЂЕЊЕ ОДГОВОРНОСТИ ЗА ШТЕТУ У УГОВОРНИМ ОДНОСИМА	33
THE INFLUENCE OF COVID-19 VIRUS PANDEMIC ON EXCULPATION OF LIABILITY FOR DAMAGE IN CONTRACTUAL RELATIONS	35
Доц. др Михајло Цветковић, СПОРНИ СЛУЧАЈЕВИ УЗРОЧНОСТИ У ОДШТЕТНОМ ПРАВУ	37
PROBLEMATIC CAUSATION CASES IN TORT LAW	38
Проф. др Марија Игњатовић, ОДГОВОРНОСТ БРОДАРА ЗА РОБУ ПОВЕРЕНУ НА ЧУВАЊЕ У ТОКУ ПРЕВОЗА РОБЕ МОРЕМ	39
SHIPPER'S RESPONSIBILITY FOR SAFEKEEPING THE ENTRUSTED GOODS DURING TRANSPORT BY SEA	40
Дејан Пилиповић, ВЈЕШТАЧКА ИНТЕЛИГЕНЦИЈА: ИЗАЗОВИ У ОДШТЕТНОМ ПРАВУ	41
ARTIFICIAL INTELLIGENCE: CHALLENGES IN TORT LAW	42
Доц. др Тамара Ђурђић-Милошевић, ПОКЛОН ЗА СЛУЧАЈ СМРТИ У СРПСКОМ ПРАВУ	43
A GIFT IN CONTEMPLATION OF DEATH IN SERBIAN LEGISLATION	45
Јована Миловић, ЕУТАНАЗИЈА КАО РАЗЛОГ НЕДОСТОЈНОСТИ ЗА НАСЛЕЂИВАЊЕ	47
EUTHANASIA AS THE REASON FOR UNWORTHINESS OF INHERITANCE	48
Doc. dr. sc. Borjana Miković, СТАРАТЕЉСКА ЗАШТИТА ОСОБА КОЈИМА ЈЕ ОДУЗЕТА ИЛИ ОГРАНИЧЕНА ПОСЛОВНА СПОСОБНОСТ С ПОСЕБНИМ ОСВРТИМА НА ЊИХОВ СТАТУС У ПОРОДИЧНИМ ОДНОСИМА И КРШЕЊЕ ОСНОВНИХ ЉУДСКИХ ПРАВА	49
GUARDIANSHIP OF ADULTS WITHOUT CONTRACTUAL CAPACITY OR WITH LIMITED CAPACITY, WITH REFERENCE TO THEIR STATUS IN FAMILY RELATIONS AND THE VIOLATION OF FUNDAMENTAL HUMAN RIGHTS	50
Проф. др Дејан Мицковић, Доц. др Милица Шутова, ДЕТЕ КАО СТРАНКА У ПОРОДИЧНИМ СПОРОВИМА	51
CHILD AS A PARTY IN FAMILY DISPUTES	52
Доц. др Марко С. Кнежевић, ОДГОВОРНОСТ ЗА УЈЕДНАЧАВАЊЕ СУДСКЕ ПРАКСЕ И РАЗВОЈ ПРАВА: КРИТИКА ДОКТРИНЕ ВРХОВНОГ КАСАЦИОНОГ СУДА О АПСОЛУТНОЈ НЕДОЗВОЉЕНОСТИ РЕВИЗИЈЕ У БРАЧНОМ СПОРУ	53
THE RESPONSIBILITY FOR CASE LAW UNIFICATION AND DEVELOPMENT OF THE LAW: A CRITICAL COMMENTARY OF THE SUPREME CASSATION COURT'S DOCTRINE OF ABSOLUTE INADMISSIBILITY OF REVISION IN MARRIAGE LITIGATIONS	55
Проф. др Душица Палачковић, Јелена Чановић, БЕСПЛАТНА ПРАВНА ПОМОЋ У КОНТЕКСТУ ПРАВА НА ПРИСТУП СУДУ	57
LEGAL AID IN THE CONTEXT OF THE RIGHT OF ACCESS TO COURT	58

Проф. др Невена Петрушић, САНКЦИОНИСАЊЕ УВРЕДА У ГРАЂАНСКОМ СУДСКОМ ПОСТУПКУ У ДРЖАВАМА СА ПРОСТОРА ЕХ ЈУГОСЛАВИЈЕ.....	59
SANCTIONS FOR CONTEMPT OF COURT IN CIVIL PROCEEDINGS IN THE FORMER YUGOSLAV COUNTRIES.....	60
Доц. др Анђелија Тасић, ПОСТУПАЊЕ СУДА У СЛУЧАЈУ ПОДНОШЕЊА НЕУРЕДНИХ ПОДНЕСАКА: ОД ПОДУЧАВАЊА ДО КАЖЊАВАЊА	61
COURT ACTIONS IN CASE OF FILING INCOMPREHENSIVE SUBMISSIONS: RANGING FROM INSTRUCTING	62

КРИВИЧНОПРАВНА СЕСИЈА / CRIMINAL LAW SESION

Prof. dr. sc. Spahija Kozlić, Prof. dr. sc. Nezir Pivić, ПРОЦЕС КАО КАЗНА	65
PROCESS AS PUNISHMENT	66
Доц. др Милош Здравковић, Доц. др Ивана Марковић, ЕМОЦИОНАЛИЗАЦИЈА КРИВИЧНОГ ПРАВА.....	67
EMOTIONALISATION OF CRIMINAL LAW	68
Проф. др Драган Јовашевић, КРИВИЧНА ОДГОВОРНОСТ ПРАВНИХ ЛИЦА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ	69
CRIMINAL LIABILITY OF LEGAL ENTITIES IN THE REPUBLIC OF SERBIA.....	70
Prof. dr Cristian Dumitru Miheş, ВЕШТАЧКА ИНТЕЛИГЕНЦИЈА: МОДЕЛИ ОДГОВОРНОСТИ У КРИВИЧНОМ ПРАВУ.....	71
ARTIFICIAL INTELLIGENCE: MODELS OF AI RESPONSIBILITY IN CRIMINAL LAW	72
Проф. др Душица Миладиновић-Стефановић, ОДМЕРАВАЊЕ КАЗНЕ – АНАЛИЗА НОВИХ РЕШЕЊА У КРИВИЧНОМ ЗАКОНОДАВСТВУ СРБИЈЕ.....	73
SENTENCING: THE ANALYSIS OF NEW LEGAL SOLUTIONS IN SERBIAN CRIMINAL LEGISLATION	74
Доц. др Здравко Грујић, ОСТВАРИВАЊЕ ПРАВЕДНОСТИ И СРАЗМЕРНОСТИ КАО СВРХА КАЖЊАВАЊА - ИМПЛИКАЦИЈЕ РЕТРИБУТИВНОГ КОНЦЕПТА	75
EXERCISING FAIRNESS AND PROPORTIONALITY AS THE PURPOSE OF PUNISHMENT: IMPLICATIONS OF THE RETRIBUTIVE JUSTICE CONCEPT	76
Доц. др Драган Благоић, ПОВРАТ И ВИШЕСТРУКИ ПОВРАТ У ПОГЛЕДУ ПООШТРАВАЊА КАЗНЕНЕ ПОЛИТИКЕ ЗАКОНОДАВЦА.....	77
RECIDIVISM AND MULTIPLE RECIDIVISM, IN LIGHT OF STRENGTHENING THE SERBIAN PENAL POLICY.....	78
Проф. др Ђорђе Ђорђевић, Доц. др Ивана П. Бодрожич, НОВО РЕШЕЊЕ ПОВРАТА У КРИВИЧНОМ ЗАКОНИКУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ	79
THE NEW LEGAL PROVISION ON RECIDIVISM IN THE CRIMINAL CODE OF THE REPUBLIC OF SERBIA	80
Проф. др Зоран Ђирић, ОДГОВОРНОСТ КАО ЈЕДНА ОД ПРЕТПОСТАВКИ ЗА КВАЛИТЕТ СУДСКО- ПСИХИЈАТРИЈСКИХ ВЕШТАЧЕЊА	81

LIABILITY AS A PREREQUISITE FOR THE QUALITY OF FORENSIC PSYCHIATRIC EXAMINATIONS.....	82
Проф. др Дарко Димовски, ОДГОВОРНОСТ ДРЖАВЕ У СПРЕЧАВАЊУ НАСИЉА У ПОРОДИЦИ - МОГУЋНОСТ УПОТРЕБЕ САВРЕМЕНИХ ТЕХНОЛОГИЈА	83
STATE RESPONSIBILITY IN PREVENTING DOMESTIC VIOLENCE: THE POSSIBILITY OF USING MODERN TECHNOLOGIES	84
Проф. др Жељко Никач, КОНТРОЛА РАДА ПОЛИЦИЈЕ У ФУНКЦИЈИ ПОВЕЋАЊА ОДГОВОРНОСТИ У ДРУШТВУ	85
CONTROL OF POLICE WORK IN THE VIEW OF INCREASED POLICE RESPONSIBILITY IN SOCIETY.....	86
Доц. др Иван Илић, Катарина Момировић, ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА ЕВРОПСКОГ СТАНДАРДА "СУЂЕЊЕ У РАЗУМНОМ РОКУ" У КРИВИЧНИ ПОСТУПАК СРБИЈЕ.....	87
IMPLEMENTATION OF THE EUROPEAN STANDARD ON TRIAL WITHIN A REASONABLE TIME IN SERBIAN CRIMINAL PROCEEDINGS.....	88
Доц. др Мирјана Ђукић, ПОЛОЖАЈ ОКРИВЉЕНОГ САРАДНИКА У РЕФОРМИСАНОМ КРИВИЧНОМ ПОСТУПКУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ.....	89
THE POSITION OF THE ACCUSED ACCOMPLICE IN THE REFORMED CRIMINAL PROCEDURE OF THE REPUBLIC OF SERBIA.....	90
Проф. др Бојан Тубић, Стефан Радојчић, АКТУЕЛНА ПИТАЊА И ПОТРЕБА РЕФОРМИСАЊА МЕЂУНАРОДНОГ КРИВИЧНОГ СУДА	91
CURRENT ISSUES AND THE NEED TO REFORM THE INTERNATIONAL CRIMINAL COURT.....	93
Проф. др Олга Кошевалиска, Доц. др Елена Максимова, МЕЂУНАРОДНА КРИВИЧНА ДЕЛА ПОВЕЗАНА СА ИЛЕГАЛНИМ СТАТУСОМ СТРАНАЦА У РЕПУБЛИЦИ СЕВЕРНОЈ МАКЕДОНИЈИ, У ПЕРИОДУ ПОСЛЕ МИГРАНТСКЕ КРИЗЕ.....	95
INTERNATIONAL CRIMES RELATED TO THE ILLEGAL STATUS OF FOREIGNERS IN NORTH MACEDONIA,	96

РАДНОПРАВНА СЕСИЈА / LABOUR LAW SESION

Проф. др Тодор Каламатијев, Доц. др Александар Ристовски, АТИПИЧНЕ ФОРМЕ РАДА И КОЛЕКТИВНА ПРАВА АТИПИЧНИХ РАДНИКА: СТАЊЕ, ПРОБЛЕМИ И ИЗАЗОВИ У ОСТВАРИВАЊУ ПРАВА НА УДРУЖИВАЊЕ, ОРГАНИЗОВАЊЕ И КОЛЕКТИВНО ПРЕГОВАРАЊЕ.....	101
ATYPICAL FORMS OF WORK AND COLLECTIVE LABOUR RIGHTS OF ATYPICAL WORKERS: CONDITIONS, PROBLEMS AND CHALLENGES IN EXERCISING THE FREEDOM OF ASSOCIATION AND COLLECTIVE BARGAINING RIGHTS.....	103
Проф. др Лазар Јовевски, ДИГИТАЛИЗАЦИЈА РАДНИХ МЕСТА: ИЗАЗОВИ ЗА СОЦИЈАЛНЕ ПАРТНЕРЕ И ЊИХОВУ ОДГОВОРНОСТ	105
DIGITALIZATION OF WORKPLACES: CHALLENGES FOR SOCIAL PARTNERS AND THEIR RESPONSIBILITY.....	106

Проф. др Жељко Мирјанић,	
ОДГОВОРНОСТ СУБЈЕКАТА РАДНИХ ОДНОСА.....	107
LIABILITY OF SUBJECTS OF LABOUR RELATIONS	109
Јована Мисаиловић,	
ОДГОВОРНОСТ ЗА ШТЕТУ ПОСЛОДАВЦА	111
EMPLOYER'S LIABILITY FOR DAMAGE	112
Милица Миџовић,	
ОДГОВОРНОСТ ЗАПОСЛЕНОГ ЗА ШТЕТУ КОЈУ ПРОУЗРОКУЈЕ ПОСЛОДАВЦУ	113
EMPLOYEE'S LIABILITY FOR DAMAGE CAUSED TO THE EMPLOYER.....	114
Александра Вишекруна,	
ОДГОВОРНОСТ ДИРЕКТОРА ПРИВРЕДНОГ ДРУШТВА У ФИНАНСИЈСКИМ	
ТЕШКОЋАМА	115
DIRECTORS' LIABILITY IN FINANCIALLY DISTRESSED COMPANIES.....	116
Марија Драгићевић,	
ОДГОВОРНОСТ ЗА ПОТРАЖИВАЊА ЗАПОСЛЕНИХ ДОСПЕЛА ПРЕ ПРОМЕНЕ	
ПОСЛОДВЦА.....	117
LIABILITY FOR EMPLOYEES' CLAIMS DUE BEFORE THE CHANGE OF EMPLOYER	118
Проф. др Слободанка Ковачевић-Перић,	
ОДГОВОРНОСТ У РАДНОМ ОДНОСУ – ОСОБЕНОСТИ ДИСЦИПЛИНСКЕ	
ОДГОВОРНОСТИ У ОПШТЕМ.....	119
RESPONSIBILITY IN EMPLOYMENT RELATIONS: DISTINCTIVE FEATURES OF	
DISCIPLINARY LIABILITY IN THE GENERAL AND SPECIAL EMPLOYMENT RELATIONS	
REGIME	120
Јована Петровић, Мирјана Иваз,	
СПЕЦИФИЧНОСТИ ДИСЦИПЛИНСКЕ ОДГОВОРНОСТИ ДРЖАВНИХ СЛУЖБЕНИКА.....	121
SPECIFICS OF DISCIPLINARY RESPONSIBILITY OF CIVIL SERVANTS	122
Роберт Шврака,	
ДИСЦИПЛИНСКА ОДГОВОРНОСТ ТУЖИЛАЦА У ПРАВОСУДНОМ СИСТЕМУ БИХ.....	123
DISCIPLINARY RESPONSIBILITY OF PROSECUTORS IN THE JUDICIAL SYSTEM OF	
BOSNIA AND HERZEGOVINA	124
Проф. др Горан Обрадовић,	
„ПОКЛОНИ ЗАХВАЛНОСТИ“ ЛЕКАРИМА.....	125
"GIFTS OF GRATITUDE" TO MEDICAL PROFESSIONALS UNDER THE HEALTH CARE ACT	126
Doc. dr. sc. Helga Špadina,	
ОДГОВОРНЕ СОЦИЈАЛНЕ ПОЛИТИКЕ У ПОДРУЧЈУ НАКНАДЕ ЗА НЕЗАПОСЛЕНЕ И	
АКТИВНИХ МЈЕРА ЗАПОШЉАВАЊА	127
RESPONSIBLE SOCIAL POLICIES IN UNEMPLOYMENT BENEFITS AND ACTIVE	
EMPLOYMENT MEASURES.....	128
Doc. dr. sc. Anton Petričević,	
ПАЛИЈАТИВНА СКРБ У РЕПУБЛИЦИ ХРВАТскоЈ - САДАШЊЕ СТАЊЕ, ПРОБЛЕМИ	
И ПЕРСПЕКТИВЕ.....	129
PALLIATIVE CARE IN THE REPUBLIC OF CROATIA: CURRENT SITUATION, PROBLEMS	
AND PERSPECTIVES	130

Проф. др Предраг Цветковић, БЛОКЧЕЈН И ПРАВНА ОДГОВОРНОСТ: УВОДНА РАЗМАТРАЊА	135
LEGAL LIABILITY IN THE CONTEXT OF BLOCKCHAIN: INTRODUCTORY CONSIDERATIONS.....	136
Његослав Јовић, НАЧЕЛО ТЕРИТОРИЈАЛНОСТИ У ПАТЕНТНОМ ПРАВУ И СЛОБОДА ПРОМЕТА РОБЕ	137
PRINCIPLE OF TERRITORIALITY IN PATENT LAW AND FREEDOM OF MOVEMENT OF GOODS.....	138
Доц. др Гордана Дамјановић, ЗА И ПРОТИВ ПАТЕНТИРАЊА МАТИЧНИХ ЋЕЛИЈА	139
PROS AND CONS OF PATENTING STEM CELLS.....	140
Prof. dr. sc. Ivana Tucak, ОДГОВОРНОСТ АУТОРА ЗА ЗНАНСТВЕНУ ЧЕСТИТОСТ	141
AUTHORS' RESPONSIBILITY FOR SCIENTIFIC MISCONDUCT	142
Доц. др Свјетлана Ивановић, ОГРАНИЧЕЊА АУТОРСКОГ ПРАВА И СРОДНИХ ПРАВА У СВРХУ НАСТАВЕ И ИСТРАЖИВАЊА	143
STATUTORY LIMITATIONS TO COPYRIGHT AND RELATE RIGHTS FOR EDUCATIONAL AND SCIENTIFIC RESEARCH PURPOSES.....	144
Prof. dr. sc. Dževad Drino, АРБИТРАЖА У ПРАВУ АНТИКЕ	145
ARBITRATION IN ANCIENT TIMES.....	146
Проф. др Дејан Јанићијевић, ПУНОВАЖНОСТ АРБИТРАЖНОГ СПОРАЗУМА У КОНТЕКСТУ КЛАСНИХ АРБИТРАЖА	147
VALIDITY OF THE ARBITRATION AGREEMENT IN THE CONTEXT OF CLASS ACTION.....	148
Проф. др Страхиња Д. Миљковић, Горан Тишић, НЕКА ОБЕЛЕЖЈА РЕФОРМЕ АМЕРИЧКОГ ПРАВА О ПОТРОШАЧКОМ СТЕЧАЈУ ИЗВРШЕНЕ ПУТЕМ ЗАКОНА О СПРЕЧАВАЊУ ЗЛОУПОТРЕБЕ СТЕЧАЈА И ЗАШТИТИ ПОТРОШАЧА ИЗ 2005_ГОДИНЕ: ЈЕДАН ПОГЛЕД СА СТРАНЕ	149
SOME FEATURES OF THE REFORM OF THE U.S. CONSUMER BANKRUPTCY LAW IMPLEMENTED BY THE BANKRUPTCY ABUSE PREVENTION AND CONSUMER PROTECTION ACT (2005): A VIEW FROM ASIDE.....	151
Dr Radim Chalupa, ОДГОВОРНОСТ ЗА ШТЕТУ У ЧЕШКОМ СТЕЧАЈНОМ ПРАВУ	153
LIABILITY FOR DAMAGE IN CZECH INSOLVENCY LAW	154
Проф. др Александар С. Мојашевић, Александар Јовановић, РАЗУМНИ РОК У СТЕЧАЈНОМ ПОСТУПКУ: СТУДИЈА СЛУЧАЈА ПРЕД ПРИВРЕДНИМ СУДОМ У НИШУ	155
REASONABLE TIME FRAME IN BANKRUPTCY PROCEDURE: CASE STUDY OF THE JUDICIAL PRACTICE OF THE COMMERCIAL COURT IN NIŠ.....	156

Проф. др Љубица Николић, ДРЖАВНА ПОМОЋ И ФЕР ТРЖИШНА УТАКМИЦА.....	161
STATE AID AND FAIR COMPETITION	162
Prof. dr Marina Afanasievna Lapina, Savina Mihaylova-Goleminova, Ph.D., РЕФОРМА У ОБЛАСТИ ФИНАНСИЈСКЕ КОНТРОЛЕ У РУСКОЈ ФЕДЕРАЦИЈИ И БУГАРСКОЈ.....	163
REFORM IN THE FIELD OF FINANCIAL CONTROL IN THE RUSSIAN FEDERATION AND IN BULGARIA	164
Prof. dr Mustafa Yasan, ОБАВЕЗА ИСПЛАТЕ МИНИМАЛНОГ ИЗНОСА КОЈУ БАНКЕ ПРЕУЗИМАЈУ ЗА ЧЕКОВЕ БЕЗ ПОКРИЋА У ТУРСКОМ ЗАКОНОДАВСТВУ: <i>DE LEGE LATA</i> И <i>DE LEGE FERENDA</i>	165
THE MINIMUM PAYMENT OBLIGATION UNDERTAKEN BY BANKS FOR NON- REFUNDABLE CHECKS IN TURKISH LAW: <i>DE LEGE LATA</i> AND <i>DE LEGE FERENDA</i>	167
Доц. др Данијела Петровић, ЕКОНОМСКА АНАЛИЗА ОДГОВОРНОСТИ ЗА ШТЕТУ.....	169
ECONOMIC ANALYSIS OF LIABILITY FOR DAMAGE.....	170
Проф. др Гордана Илић-Попов, ЕКОЛОШКА ОДГОВОРНОСТ И ПОРЕСКА ПОЛИТИКА.....	171
ECOLOGICAL RESPONSIBILITY AND TAX POLICY	173
Проф. др Марина Димитријевић, МОЋ ПРИМЕНЕ ИНФОРМАЦИОНИХ ТЕХНОЛОГИЈА У ПОСТУПКУ АДМИНИСТРИРАЊА ПОРЕЗИМА	175
THE POWER OF APPLYING INFORMATION TECHNOLOGIES TO IN THE PROCEDURE FOR ADMINISTERING TAXES.....	176
Prof. Diana Cîrmăciu, PhD, ТРЕНДОВИ У РУМУНСКОМ ОПОРЕЗИВАЊУ	177
TRENDS IN ROMANIAN TAXATION.....	178
Проф. др Светислав В. Костић, ПРЕДВИЂАЊЕ СУСПЕНЗИВНОГ ДЕЈСТВА ЖАЛБЕ У СЛУЧАЈУ ДА ЈЕ ПОРЕСКА ОБАВЕЗА УТВРЂЕНА ПРИМЕНОМ НАЧЕЛА ФАКТИЦИТЕТА	179
PROVIDING FOR A SUSPENSIVE EFFECT OF AN APPEAL IN CASE TAX LIABILITY HAS BEEN ASSESSED BY VIRTUE OF APPLYING THE SUBSTANCE OVER FORM PRINCIPLE.....	181
Ирена Радић, СУЗБИЈАЊЕ ЗАКОНИТОГ НЕЛЕГИТИМНОГ ИЗБЈЕГАВАЊА ПОРЕЗА ОПШТИМ АНТИ-АБУЗИВНИМ ПРАВИЛИМА У ПОРЕСКОМ ПРАВУ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ	183
COUNTERING UNACCEPTABLE TAX AVOIDANCE THROUGH GENERAL ANTI- AVOIDANCE RULE IN EU TAX LAW.....	185
Доц. др Сузана Димић, ПОРЕСКА УТАЈА КАО НАЈТЕЖИ ОБЛИК ПОРЕСКЕ ЕВАЗИЈЕ – ОСВРТ НА ЗАКОНОДАВСТВО И ПРАКСУ У СРБИЈИ.....	187
TAX FRAUD AS THE MOST SEVERE FORM OF TAX EVASION: REVIEW OF LEGISLATION AND PRACTICE IN SERBIA	189

МЕЂУНАРОДНОПРАВНА СЕСИЈА / INTERNATIONAL LAW SESSION

Док. др. sc. Enis Omerović, ОБАВЕЗЕ ERGA OMNES (PER SE) И ERGA OMNES PARTES.....	195
OBLIGATIONS ERGA OMNES PER SE	196
Проф. др Бојана Чучковић, ОДГОВОРНОСТ ДРЖАВЕ ЗА КРШЕЊЕ ЉУДСКИХ ПРАВА У СЛУЧАЈУ ПРЕКОГРАНИЧНЕ ЕКОЛОШКЕ ШТЕТЕ: НОВО СХВАТАЊЕ ЕКСТЕРИТОРИЈАЛНОСТИ У ПРИМЕНИ МЕЂУНАРОДНИХ УГОВОРА О ЉУДСКИМ ПРАВИМА?.....	197
STATE RESPONSIBILITY FOR HUMAN RIGHTS VIOLATIONS IN CASES OF TRANS- BORDER ENVIRONMENTAL HARM: A NEW CONCEPT OF EXTRATERRITORIALITY REGARDING THE APPLICATION OF INTERNATIONAL HUMAN RIGHTS TREATIES?.....	199
Проф. др Наташа Стојановић, О ДРУШТВЕНО ОДГОВОРНОМ ПРИСТУПУ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ У ОЧУВАЊУ И ЗАШТИТИ БИОЛОШКЕ РАЗНОВРСНОСТИ – ПОВОДОМ УСВАЈАЊА ЕВРОПскоГ ЗЕЛЕНОГ ДОГОВОРА	201
THE EUROPEAN UNION'S SOCIALLY RESPONSIBLE APPROACH TO PRESERVATION AND PROTECTION OF BIODIVERSITY: IN LIGHT OF THE ADOPTED THE EUROPEAN GREEN DEAL	202
Проф. др Дејан Мировић, БРИСЕЛСКИ СПОРАЗУМ, РЕПУБЛИКА СРБИЈА И ЕУ	203
THE BRUSSELS AGREEMENT, THE REPUBLIC OF SERBIA AND THE EU	205
Проф. др Маја Лукић Радовић, ПОВЛАЧЕЊЕ ИЗ ЕУ – ПОСЛЕДИЦЕ У СКЛАДУ СА ПРАВОМ ЕУ И СА МЕЂУНАРОДНИМ ПРАВОМ	207
WITHDRAWAL FROM THE EUROPEAN UNION: CONSEQUENCES UNDER EU LAW AND INTERNATIONAL LAW.....	208
Проф. др Сања Марјановић, ОБАВЕЗУЈУЋИ КАРАКТЕР МЕТОДА ДОСТАВЉАЊА И ИЗВОЂЕЊА ДОКАЗА ПРЕДВИЂЕНИХ ХАШКИМ КОНВЕНЦИЈАМА У МЕЂУНАРОДНОМ ПРИВАТНОМ ПРАВУ СРБИЈЕ.....	209
THE MANDATORY APPLICATION OF SERVICE ABROAD AND TAKING OF EVIDENCE METHODS ENVISAGED	210
Проф. др Зоран Радивојевић, Проф. др Небојша Раичевић, ОДГОВОРНОСТ ДРЖАВА УГОВОРНИЦА ЗА МАТЕРИЈАЛНУ ШТЕТУ ПРОУЗРОКОВАНУ ПОВРЕДОМ ЕВРОПСКЕ КОНВЕНЦИЈЕ О ЉУДСКИМ ПРАВИМА	211
LIABILITY OF THE STATE PARTIES FOR PECUNIARY DAMAGE CAUSED BY VIOLATION OF THE EUROPEAN CONVENTION ON HUMAN RIGHTS	212

ЈАВНОПРАВНА СЕСИЈА / PUBLIC LAW SESSION

Проф. др Славиша Ковачевић, МОРАЛНА, ПОЛИТИЧКА И ПРАВНА ОДГОВОРНОСТ	215
MORAL, POLITICAL AND LEGAL RESPONSIBILITY.....	216
Доц. др Сузана Медар, ПОКУШАЈ КОМПАРАЦИЈЕ СХВАТАЊА ХАНСА КЕЛЗЕНА И ТОМЕ ЖИВАНОВИЋА О ПРАВНОЈ ОДГОВОРНОСТИ.....	217

AN ATTEMPT TO COMPARE THE CONCEPTS OF LEGAL RESPONSIBILITY IN THE OPUS OF HANS Kelsen AND TOMA ŽIVANOVIĆ.....	218
Доц. др Драгана Ђорић, ОДГОВОРНОСТ НОРМОТВОРЦА ЗА ЈАСНУ И НЕДВОСМИСЛЕНУ САДРЖИНУ НОРМЕ....	219
THE LAWMAKER'S RESPONSIBILITY FOR CLEAR AND UNAMBIGUOUS CONTENT OF LEGAL NORMS.....	220
Александра Митровић, СОЦИОЛОГИЈА ПРАВА КАО ПРЕТПОСТАВКА ДРУШТВЕНЕ ОДГОВОРНОСТИ У ИНТЕРПРЕТАЦИЈИ ПРАВА.....	221
SOCIOLOGY OF LAW AS A PREREQUISITE FOR SOCIAL RESPONSIBILITY IN THE INTERPRETATION OF THE LAW.....	222
Проф. др Душан Николић, ОДГОВОРНОСТ ЗА РАЗВОЈ ПРАВНОГ СИСТЕМА И КРЕАТИВНА УЛОГА СУДОВА	223
RESPONSIBILITY FOR THE DEVELOPMENT OF THE LEGAL SYSTEM AND THE CREATIVE ROLE OF THE COURTS.....	225
Проф. др Горан Марковић, О КОНСТИТУЦИОНАЛИЗАЦИЈИ ПОЛИТИЧКИХ СТРАНАКА.....	227
ON THE CONSTITUTIONALIZATION OF POLITICAL PARTIES	229
Doc. dr. sc. Sedad Dedić, Doc. dr. sc. Ajdin Huseinspahić, ДРУШТВЕНА И ПРАВНА ОДГОВОРНОСТ У ВРШЕЊУ УПРАВНЕ ВЛАСТИ.....	231
SOCIAL AND LEGAL RESPONSIBILITY IN EXERCISING THE ADMINISTRATIVE AUTHORITY.....	233
Проф. др Милан Петровић, О ДИКТАТУРИ.....	235
ON DICTATORSHIP.....	237
Доц. др Милош Прица, ПРАВНИ ОСНОВ ОДГОВОРНОСТИ ДРЖАВЕ ЗА ШТЕТУ ПРИЧИЊЕНУ ДОПУШТЕНИМ ПОСТУПАЊЕМ ДРЖАВНИХ ОРГАНА И СЛУЖБЕНИКА.....	239
THE LEGAL BASIS OF STATE LIABILITY FOR DAMAGE CAUSED BY LAWFUL ACTIONS OF STATE AUTHORITIES AND OFFICIALS.....	240
Проф. др Дејан Вучетић, ОДГОВОРНОСТ ЗАПОСЛЕНИХ У ЛОКАЛНОЈ САМОУПРАВИ У КОНТЕКСТУ ПРИНЦИПА ДОБРОГ УПРАВЉАЊА	241
ACCOUNTABILITY OF LOCAL GOVERNMENT EMPLOYEES IN THE CONTEXT OF PRINCIPLES OF GOOD GOVERNANCE.....	242
Doc. dr. sc. Sedad Dedić, УСТАВНО ОГРАНИЧЕЊЕ ЗАДУЖЕЊА ДРЖАВЕ КАО ПРИМЈЕР ДРУШТВЕНЕ ОДГОВОРНОСТИ ПРАВНЕ НОРМЕ.....	243
CONSTITUTIONAL LIMITATION ON STATE BORROWING, AS AN EXAMPLE OF SOCIAL RESPONSIBILITY OF A LEGAL NORM	244
Доц. др Марко Димитријевић, ОДГОВОРНОСТ ДРЖАВЕ ЗА ЕКОНОМСКЕ АКТИВНОСТИ: ПРИМЕР УПИСА НЕСАВЕСНОГ ЈАВНОГ ДУГА (ЗАЈМА)	245
STATE IMMUNITY FOR ECONOMIC ACTIVITIES: THE EXAMPLE OF SUBSCRIBING AN ODIUS PUBLIC DEBT	246
Проф. др Мирјана Дреновак-Ивановић, ПРАВА ПОЈЕДИНАЦА И ОБАВЕЗЕ ДРЖАВЕ У ЗАШТИТИ КВАЛИТЕТА ВАЗДУХА.....	247

INDIVIDUAL RIGHTS AND RESPONSIBILITIES OF PUBLIC AUTHORITIES IN AIR QUALITY PROTECTION.....	248
Проф. др Маја Настић, КОРПОРАТИВНА ОДГОВОРНОСТ ЗА ПОШТОВАЊЕ ЉУДСКИХ ПРАВА.....	249
CORPORATE RESPONSIBILITY TO RESPECT HUMAN RIGHTS.....	250
Борђе Марковић, НЕПОСРЕДНО ВРШЕЊЕ СУВЕРЕНОСТИ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ – ПРАВО И ОДГОВОРНОСТ.....	251
DIRECT DEMOCRACY IN THE REPUBLIC OF SERBIA: LAW AND RESPONSIBILITY	252
Проф. др Ирена Пејић, УСТАВНИ СУД И ПРАВНА ОДГОВОРНОСТ ШЕФА ДРЖАВЕ.....	253
THE CONSTITUTIONAL COURT AND LEGAL RESPONSIBILITY OF THE HEAD OF STATE.....	254
Проф. др Владан Петров, МИНИСТАРСКА ОДГОВОРНОСТ У САВРЕМЕНОМ ПАРЛАМЕНТАРНОМ СИСТЕМУ.....	255
MINISTERIAL RESPONSIBILITY IN THE CONTEMPORARY PARLIAMENTARY SYSTEM.....	256
Доц. др Милан Пилиповић, (НЕ)ОДГОВОРНОСТ НЕПОСРЕДНО ИЗАБРАНИХ НОСИЛАЦА ДРЖАВНИХ ФУНКЦИЈА.....	257
(UN)ACCOUNTABILITY OF DIRECTLY ELECTED HOLDERS OF STATE FUNCTIONS	259
Проф. др Игор Милинковић, ИЗБОР И МАНДАТ СУДИЈА У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ: НЕКА ПИТАЊА ОСТВАРИВАЊА СУДСКЕ САМОУПРАВЕ	261
SELECTION AND TENURE OF JUDGES IN BOSNIA AND HERZEGOVINA: SOME ISSUES IN EXERCISING JUDICIAL SELF-GOVERNMENT	262
Доц. др Сања Глигић, ОДГОВОРНОСТ МОНАХА У ПРАВНОМ И ДРУШТВЕНОМ КОНТЕКСТУ	263
THE RESPONSIBILITY OF MONKS IN THE CONTEXT OF LAW AND SOCIETY	264
Проф. др Ангел Ристов, ЕКСПРОПРИЈАЦИЈА ИЛИ „ТИХА“ НАЦИОНАЛИЗАЦИЈА У МАКЕДОНСКОМ ПРАВУ.....	265
EXPROPRIATION OR “QUIET” NATIONALIZATION IN THE MACEDONIAN LAW	267

ГРАЂАНСКОПРАВНА СЕСИЈА

CIVIL LAW SESSION

Проф. др Олга Кошевалиска,

Ванредни професор,

Правни факултет, Универзитет „Гоце Делчев“, Штип,

Република Северна Македонија

Доц. др Елена Максимова,

Доцент,

Правни факултет, Универзитет „Гоце Делчев“, Штип,

Република Северна Македонија

МЕЃУНАРОДНА КРИВИЧНА ДЕЛА ПОВЕЗАНА СА ИЛЕГАЛНИМ СТАТУСОМ СТРАНАЦА У РЕПУБЛИЦИ СЕВЕРНОЈ МАКЕДОНИЈИ, У ПЕРИОДУ ПОСЛЕ МИГРАНТСКЕ КРИЗЕ

Прилив миграната и мигрантска криза која је захватила читаву Европу нису заобишли ни Републику Северну Македонију, која се у мигрантским кретањима третира као транзитна земља. Мигранти углавном доживљавају балканске земље као пролаз или улаз у земље Европске уније. Међутим, током њиховог „пропутовања“ кроз Балкан, како пре тако а нарочито после затварања западнобалканске руте, почињена су многобројна кривична дела која прате мигрантску кризу. Починиоци тих кривичних дела били су мигранти (који су вршили кривична дела против других миграната, против домаћег становништва, против државе, као и кривична дела саучесништва помагањем домаћим преступницима у извршењу дела повезаних са мигрантима), као и македонски држављани, који су углавном били умешани у злочине против човечности и меѓународног права. Списак кривичних дела је дуг, али се овај рад првенствено бави кривичним делима организованог криминала, кријумчарења и трговине људима.

Током периода мигрантске кризе, македонска полиција је уско сарађивала са полицијским органима из других партнерских држава на обезбеђивању македонско-грчке границе и формирала посебне безбедносне снаге ради спречавање илегалних миграција и трговине људима. Нажалост, када је западнобалканска рута службено затворена, дошло је до значајног пораста илегалних миграција у Северној Македонији и кријумчарења миграната који су све више били жртве меѓународних злочина. Зато сматрамо да се о овом проблему мора дискутовати како би се дефинисали регионални приоритети и спровеле одговарајуће промене у погледу међусобне комуникације, координације и сарадње.

Кључне речи: мигрантска криза, илегалне миграције, кривична дела, кријумчарење (шверц), трговина људима.

Prof. Olga Koshevaliska, LL.D.,

Associate Professor,

Faculty of law, University "Goce Delčev", Štip,

Republic of North Macedonia

Doc. Elena Maksimova, LL.D.,

Assistant Professor,

Faculty of law, University "Goce Delčev", Štip,

Republic of North Macedonia

INTERNATIONAL CRIMES RELATED TO THE ILLEGAL STATUS OF FOREIGNERS IN NORTH MACEDONIA, IN THE POST-MIGRANT CRISIS PERIOD

The influx of migrants and the migrant crisis which has engulfed the entire Europe has not circumvented the Republic of North Macedonia, which is mainly a transit country in the migrant movements. Migrants perceive the Balkan countries as a gateway to the European Union countries. But their "journey", before and largely after the Western Balkan route was closed, was no crime free. The migrant crisis was accompanied by the frequent occurrence of different crimes committed by migrants (against another migrants, against domestic population, against the state, and complicity crimes by assisting domestic offenders in the commission of migrant-related crimes), as well as the crimes committed by Macedonian citizens, mostly crimes against humanity and international law. The list of committed crimes is rather long but our focus is primarily on organized crimes, illegal migration, and human trafficking.

Throughout the migration crisis period, the Macedonian police closely cooperated with the police authorities from other partner states on securing the Macedonian-Greek border and established special security forces to prevent illegal migration and human trafficking. Unfortunately, when the Western Balkan route was officially closed, there was a significant increase in illegal migrations in North Macedonia and smuggling of migrant who were increasingly victims of international crimes. For this reason, we consider that this problem must be discussed in order to define regional priorities and implement reforms in communication, coordination and co-operation.

Keywords: migrant crisis, illegal migration, crimes, smuggling, human trafficking.

РАДНОПРАВНА СЕСИЈА

LABOUR LAW SESSION